

Брюксел, 14 януари 2026 г.
(OR. en)

5306/26

AGRI 19
AGRIORG 1

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Специалния комитет по селско стопанство/Съвета

Относно: Доклад за оценката на Директивата относно нелоялните търговски
практики
- *Представяне от Комисията*
- *Обмен на мнения*

Приложено се изпраща на делегациите бележка, изготвена от председателството по посочения по-горе въпрос.

Обмен на мнения на министерско равнище относно оценката и предстоящия преглед на Директивата относно нелоялните търговски практики

Продължават да съществуват значителни дисбаланси в преговорните позиции по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, което често води до нелоялни търговски практики (НТП). Подобни практики подкопават стабилността на доходите, увеличават икономическата уязвимост и отслабват доверието в търговските отношения в ущърб на земеделските стопани и малките доставчици. Укрепването на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни и подпомагането на доходите на земеделските стопанства продължават да бъдат основни цели на общата селскостопанска политика.

За да се справи с тези предизвикателства, през 2019 г. Европейският съюз допълни съществуващата пазарна рамка (Регламента за ООП), като прие Директива (ЕС) 2019/633 относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти. С Директивата се установява минимално равнище на хармонизация чрез списък със забранени практики, задължения за правоприлагане за държавите членки и предпазни мерки, насочени към преодоляване на „фактора страх“, с който се сблъскват доставчиците. Неотдавна тези усилия бяха задълбочени с допълнителни инициативи, включително предложението на Комисията за регламент относно трансграничното правоприлагане срещу нелоялните търговски практики и предложения за целенасочени изменения на Регламента за ООП през 2024 г., като и двете инициативи са насочени към подобряване на позицията и защитата на земеделските стопани във веригите за създаване на стойност.

В съответствие с член 12 от Директивата относно НТП Комисията извърши първа оценка на директивата и публикува своя доклад за оценка на 1 декември 2025 г.¹ [документ COM (2025) 728 final]. Оценката беше проведена на ранен етап от изпълнението, като се имат предвид закъсненията при транспонирането в няколко държави членки и относително краткият период на практическо прилагане. Констатациите ѝ бяха повлияни и от различията в националните варианти за транспониране, ограничената наличност на съпоставими данни и външните сътресения като пандемията от COVID-19 и руската агресия срещу Украйна.

---

¹ ST 16217/25.

Въпреки тези ограничения в оценката се стига до заключението, че Директивата относно НТП е допринесла за намаляване на някои нелоялни търговски практики — най-вече забавените плащания — и за подобряване на правоприлагането в целия Съюз. Тя също така е осигурила минимално равнище на защита за земеделските стопани и малките доставчици във всички държави членки, като по този начин е допринесла за по-равнопоставени условия на конкуренция. Същевременно в оценката се набелязват важни предизвикателства и области, в които може да е необходимо допълнително обмисляне.

По-специално в оценката се посочва наред с другото наличието на:

- нееднакви равнища на осведоменост сред земеделските стопани и доставчиците относно техните права съгласно директивата;
- нисък процент на жалбите, до голяма степен поради страх от ответни действия с цел отмъщение и опасения относно поверителността;
- значителни различия в дейностите и практиките по правоприлагане между държавите членки;
- нововъзникващи или развиващи се практики, които могат да заобиколят директивата и да прехвърлят непропорционални рискове или разходи върху доставчиците, включително практики, имащи отношение към изискванията, свързани с устойчивостта, или модели на плащане, като „плащане при сканиране“ („pay-on-scan“).

В оценката също така се припомня по-широкият контекст на политиката, включително стартирането на Обсерваторията на ЕС за агрохранителната верига (AFCCO), аналитичната работа относно справедливото възнаграждение за земеделските стопани и визията за селското стопанство и храните, в която се подчертава, че земеделските стопани не следва да бъдат принуждавани систематично да продават под производствените си разходи, като същевременно се запазва пазарната ориентация на ОСП.

В този контекст и с оглед на намерението на Комисията да представи предложение за преразглеждане на Директивата относно нелоялните търговски практики през втората половина на 2026 г., кипърското председателство счита за навременно да прикани министрите да обменят мнения по ключови насоки на политиката, които биха могли да послужат за основа на предстоящото преразглеждане. Без да се предрешава обхватът или съдържанието на предстоящото предложение на Комисията, кипърското председателство приканва министрите да споделят вижданията си, които биха могли да улеснят ефективното използване на наличните инструменти за борба с НТП.

Насочващи въпроси за дебата на министрите

Въпрос 1 — Укрепване на позицията на земеделските стопани

В контекста на предстоящия преглед на Директивата относно нелоялните търговски практики как преразглеждането на Директивата относно НТП би могло допълнително да укрепи позицията на земеделските стопани и малките доставчици във веригата за доставки на селскостопански хранителни продукти, като същевременно подкрепи последователното и ефективно прилагане на директивата във всички държави членки и зачита единния пазар и принципа на пропорционалност?

Въпрос 2 — Справедливост на пазара

Как виждате ролята на рамката за борба с нелоялните търговски практики по отношение на справянето със ситуации, при които непропорционални рискове или разходи могат да се прехвърлят върху земеделските стопани, като същевременно се запази пазарно ориентираният характер на общата селскостопанска политика?
